

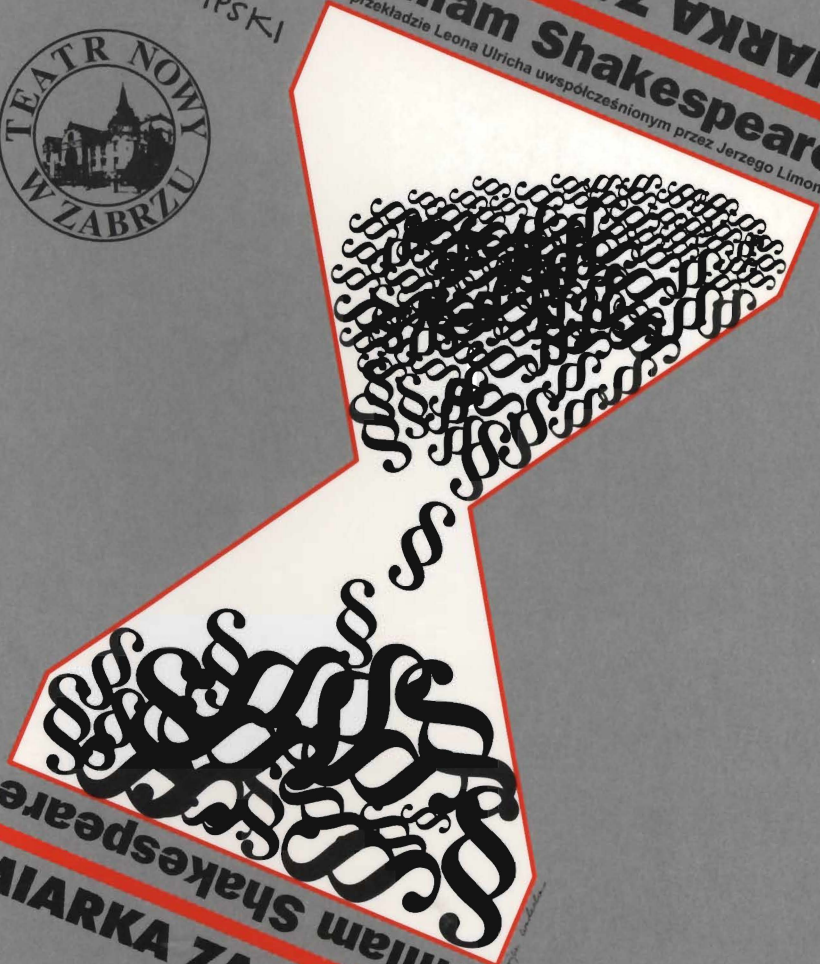
*dyrektor naczelny
i artystyczny*
ANDRZEJ LIPSKI

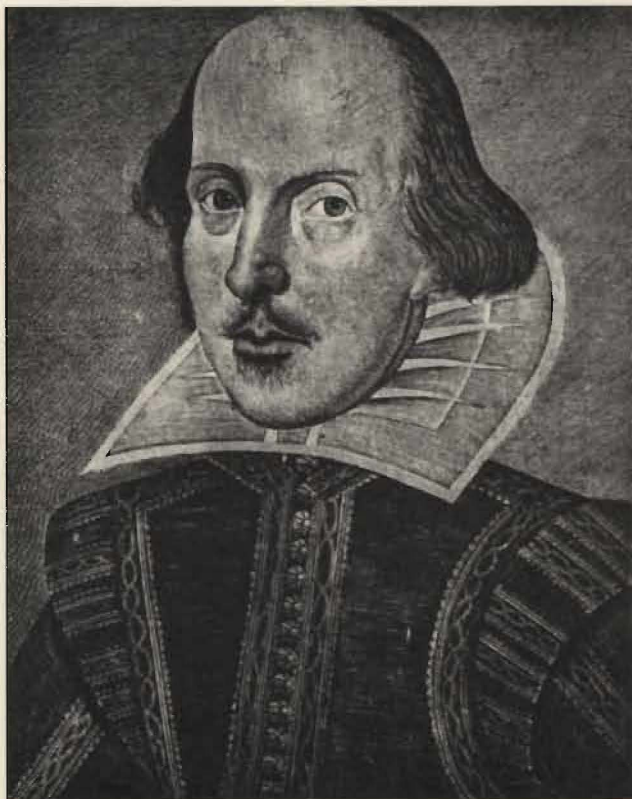
MIARKA ZA MIARKĘ

William Shakespeare

W przekładzie Leona Ulricha uwspółcześnionym przez Jerzego Limona

William Shakespeare
MIARKA ZA MIARKĘ

William Shakespeare
(1564–1616)

William Shakespeare

prawdopodobnie urodzony 23 kwietnia 1564 w Stratford-upon-Avon, angielski poeta, dramaturg, aktor. Powszechnie uważany za jednego z najwybitniejszych pisarzy literatury angielskiej oraz reformatorów teatru.

Biografia Shakespeare'a, zwłaszcza lata 1574–88 są najmniej znane historykom, odtwarzana jest na podstawie ok. czterystu dokumentów. Niewiele wiadomo o życiu Shakespeare'a po ukończeniu nauki i na początku jego kariery.

Jego ojciec, John, pochodził z chłopskiej rodziny. Jednak po pewnym czasie porzucił rolę i ok. roku 1550 przeprowadził się do miasta. Zajmował się tam wyrobem rękawic, a także handlem zbożem i drewnem, co uczyniło z niego zamożnego kupca. W Stratford-upon-Avon pełnił ważne funkcje miejskie. Jego matka, Mary, pochodziła z katolickiej, szlacheckiej rodziny Ardenów. Mieli ośmioro dzieci, z których najstarszy był William. Uczęszczał do szkoły miejskiej (odpowiednik dzisiejszej szkoły średniej). Uczył się tam łaciny, historii, literatury antycznej i retoryki. Prawdopodobnie w okresie kłopotów finansowych ojca musiał przerwać naukę. Pracował w różnych magnackich rezydencjach jako guwerner, sekretarz, a także aktor w dworskich przedstawieniach. Zdobywał ogłędę, poznawał ludzi (w tym wielu możliwych protektorów). Zdobył też koneksje w kręgach dworskich, o czym świadczą przyjacielskie dedykacje dla lorda Southamptona na stronach jego poematów *Venus i Adonis* (*Venus and Adonis*, 1593) oraz *Lukrecja*.

Dom rodzinny poety.

Od roku 1594 należał do kompanii Sług Lorda Szambelana (*The Lord Chamberlain's Men*), po wstąpieniu na tron Jakuba I kompania ta przyjęła nazwę Sług Królewskich (*The King's Men*). Występowali oni w *The Globe*, a także w *Blackfriars Theatre*.

Shakespeare był współdziałalwcem otwartego teatru *The Globe*. Stał się znanym aktorem, występując między innymi w rolach głównych w sztukach Bena Jonsona.

Uważany jest za głównego inspiratora reformy dramatu europejskiego (dramat szekspirowski). Żył w czasach Elżbiety I i Jakuba I, kiedy to powstał teatr elżbietański. Sztuki Shakespeare'a są według niego *zwiercadłem i streszczoną żywą kroniką czasu*. Jego twórczość przypada na zmierzch renesansu i po trosze zwiastuje nadejście baroku, więc bohaterowie jego dzieł zmagają się często z niszczącymi mrokami namiętności i złudzeniami.

Najważniejszym motywem jego dramatów jest problem władzy, która jawi się jako demoralizująca i niszcząca. Interesuje Shakespeare'a mechanizm władzy, ukrytego obiektu ludzkich pragnień. Tematyka ta pojawia się przede wszystkim w kronikach królewskich i tragediach.

Napisał też cykl stu pięćdziesięciu czterech *Sonetów* o tematyce miłosnej, które zostały opublikowane w roku 1609. Większość z nich jest adresowana do młodzieńca (*fair lord*), a pozostałe do damy (*dark lady*), tożsamość tych postaci stanowi do dziś przedmiot sporów.

Podobnie jak biografia tak i twórczość Williama Shakespeare'a budzi wiele wątpliwości. Nie zachował się żaden z jego rękopisów.

Za życia Shakespeare'a ukazało się w wydaniu pirackim zaledwie siedem jego sztuk. Były one niedokładne i miejscami niepoprawne stąd nazywane są *Bad Quartos* (od *in quarto*). Oprócz nich ukazało się 14 sztuk autoryzowanych, nazywanych *Good Quartos*, które w części pokrywały się z *Bad Quartos*. Mogły one być reakcją na ukazanie się nieautoryzowanych wersji pirackich.

W roku 1623 ukazało się wydanie *Mr. William Shakespeare's Comedies, Histories & Tragedies* opracowane przez Johna Hemingesa i Henry'ego Condella, członków trupy Sług Lorda Szambelana na podstawie manuskryptów i częściowo *Good Quartos* wydanie zawierające 36 sztuk Shakespeare'a, które obecnie nazywamy *First Folio* (*Pierwsze Folio*). Ta edycja ustaliła kanon szekspirowski i stała się podstawą wszystkich późniejszych wydań.

Wielokrotnie poruszano kwestię autorstwa dzieł Szekspira. Większość literaturoznawców uważa takie spekulacje za czyste teorie spiskowe jednak pewna liczba powszechnie znanych autoritetów z różnych dziedzin otwarcie kwestionowała lub powątpiewała w autorstwo tej twórczości. Oficjalnie zatem przyjmuje się, iż Shakespeare jest autorem 38 sztuk (o nie do końca ustalonej chronologii), które są podzielone na: kroniki historyczne, tragedie i komedie. Większość z nich jest wymieniona poniżej:

- Kroniki
  - o Król Jan (ok. 1595/96)
  - o Henryk VI (1590–93)
  - o Ryszard III (1590–93)
  - o Henryk V (1599)
  - o Henryk IV (1596–98)
  - o Ryszard II (1595)
  - o Henryk VIII (1596–98)
- Komedie
  - o Komedia omyłek (ok. 1591)
  - o Stracone zachody miłości (1594)
  - o Poskromienie złośnicy (1594)
  - o Dwaj panowie z Werony (1590–95)
  - o Sen nocy letniej (1595)
  - o Kupiec wenecki (1596)
  - o Wiele hałasu o nic (ok. 1598/99)
  - o Jak wam się podoba (1599–1600)
  - o Wieczór Trzech Króli (1600)
  - o Wesole kumoszki z Windsoru (1602)
- o Wszystko dobre, co się dobrze kończy (1602/03)
- o Miarka za miarkę (1604)
- o Opowieść zimowa (1610–11)
- o Burza (1611)
- Tragedie
  - o Tytus Andronicus (1593)
  - o Romeo i Julia (dramat) (1595)
  - o Juliusz Cezar (1600)
  - o Troilus i Kresyda (1601)
  - o Hamlet (1600)
  - o Troilus i Kresyda (1602)
  - o Otello (1605)
  - o Król Lear (1605)
  - o Makbet (1606)
  - o Antoniusz i Kleopatra (1606–1607)
  - o Koriolan (1607)
  - o Perykles (1608)
  - o Tymon Ateńczyk (1608)
  - o Cymbelin (1609)

Zmarł 23 kwietnia 1616 roku w rodzinnym Stratfordzie, gdzie został pochowany w prezbiterium Kolegiaty Świętej Trójcy.

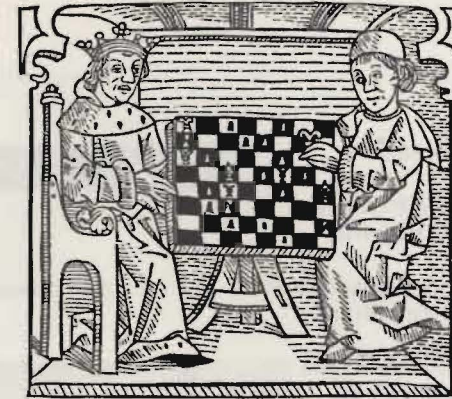

Obluda jest zarazą dla dusz. Król umiera, król wstępuje na tron, obluda stoi przy tym; raz spuszcza głowę i płacze, drugi raz wywija kapeluszem i wydaje radosne okrzyki. Wszędzie asystuje, stoi przy tronach władców i przy drzwiach bogaczy, przy ołtarzu Boga i przy stole bluźniercy, przy kołysce noworodka i przy łóżu umierającego, przy chrzcielnicy i przy grobie. Jest ona jednym z największych nieszczęść tego świata i chce przyłożyć siekiere do jej korzeni.

Napiszę nową sztukę.

Mogłaby mieć tytuł: Obluda i oszczerstwo przed trybunałem albo zwycięstwo sprawiedliwości nad obludą i oszczerstwem. Ale takie tytuły już się nie podobają i lud nie chce oglądać alegoryj. Dlatego musiałem rzecz ubrać w akcję, do której fabułę znalazłem w zbiorze nowel Whestona: „Heptameron of civil discourses”. Ale akcja jest rzeczą uboczną, jest syropem na gorzkiej pigułce, którą mają połknąć, moi dobrzy londyńczycy. Dopiero gdy ją będą miał na języku, spostrzegą to. Widziałem, że oszczerstwo jest najcięższym ze wszystkich grzechów. Oszczerstwo ma na sumieniu nadaje sobie jeszcze pozór prawa.

(...) Moją nową sztukę nazwę „Miarka za miarkę”.

„Miarka za miarkę” ukazuje Wiedeń, którego społeczeństwo rozpadło się na dwa wrogie obozy. Pierwszy, Wiedeń Księcia, jest liberalno-przyzwalający. To Wiedeń, w którym sprawa o morderstwo ciągnie się latami, gdyż przyjaciołom obwinionego Bernardina wciąż „udaje osiągnąć się odroczenie”. Wiedeń, gdzie „czyny ciemności sądzi się w ciemności”, prawa nie są stosowane i przyzwoitość znikła do szczętu”.

Jako reakcja na ten stan chaosu ukształtował się obóz Angela, wzywający do sanacji, moralnej rewolucji i ścisłego respektowania prostych zasad biblijnego prawa, żądającego za głowę – głowy i „miarki za miarkę”.

Anglia szekspirowska bardzo przypominała księżęcy Wiedeń. Korupcja, nepotyzm, nadużywanie prawa, rozluźnienie obyczajów panujące na dworze Elżbiety a potem Stuartów sprawiają, że wszystkie afery III Rzeczypospolitej wyglądają jak igraszki przedszkolaków.

W odpowiedzi na to rósł i krzepł obóz religijnych i społecznych fundamentalistów – purytanów. Między tymi nurtami nie było dialogu tylko rosnąca wrogość. „Tamci inni” coraz bardziej upodobniali się w „naszych” oczach do demona odpowiedzialnego za całe zło świata. W efekcie musiała wybuchnąć rewolucja, która utopiła Anglię we krwi.

Ale nie tylko i nie przede wszystkim o diagnozę społeczną mi chodziło. Nie tylko o podobieństwo „wysokich kapeluszy” (tak pogardliwie określano purytanów) do kapeluszy jedwabnych czy beretów z moheru.

Zawsze zastanawiało mnie, co dzieje się z Claudiem w ciągu tych dwóch dni spędzonych dodatkowo w celi śmierci w oczekiwaniu na ścięcie; co czuje Izabela słysząc nieprawdziwą informację o egzekucji brata. Julia dowiadująca się o bliskiej śmierci ukochanego?

Ich rozpacz, ból są potrzebne do zgrabnego przeprowadzenia finezyjnej intrygi.

Cierpienie i lęk przydadzą wiarygodności rolom, które wyznaczył im Książę.

Innymi słowy: jak płacą zwykli ludzie za szaleństwo władzy?

Co dzieje się z jednostką, gdy znajduje się między szpadami potężnych szermierzy?!

Krzysztof Kopka

Każda epoka ma takiego Szekspira, na jakiego sobie zasłużyła, a już w każdym razie każdy teatr ma takiego Szekspira, na jakiego sobie zasłużył.

Szekspir przestał być odkryciem nowego teatru i teatr już chyba niemal całego ostatniego dwudziestolecia już nie był odkryciem współczesnego Szekspira.

Stał się za to, jak nigdy przedtem, Szekspirem UNIWERSALNYM. Szekspir jest wystawiany w teatrach Indii, Japonii i Chin, w Europie od Madrytu po Omsk na Syberii. W Anglii, Niemczech, we Francji i w Stanach wielkie sztuki Szekspirowskie grane są wielokrotnie w tym samym sezonie. W Stratfordzie angielskim i kanadyjskim, w Warwicku i w Ontario inscenizacje Szekspirowskie nie są już wydarzeniami artystycznymi, ale niezmienną atrakcją turystyczną. Szekspir turystyczny, i przecież także na nowojorskim Broadwayu, jest tym nowym Szekspirem uniwersalnym.

Szekspir jak mało kto z wielkich dramaturgów kusi do interpretacji czysto teatralnych. Można go grać, jak to było już od czasów Restauracji, w kostiumach historycznych i fantastycznych, w dekoracjach odtwarzających pieczołowicie rzymskie Forum i na pustej scenie, nago albo prawie nago.

(...) W tym nowym Szekspirze uniwersalnym mieszają się coraz bardziej ze sobą nie tylko kostiumy, ale wszystkie języki i style teatralne. I mieszają się również gatunki. W XIX wieku Szekspir wielokrotnie, i często z ogromnym sukcesem, był librettem oper. Szekspir uniwersalny i niewątpliwie najszerzej docierający jest dzisiaj na wielkich ekranach kin i na małych ekranach telewizji. I w tych nowych gatunkach ostrzej i gwałtowniej niż na scenie toczy się od nowa dialog Szekspira z tradycją i współczesnością.

Współczesności Szekspira są nieoczekiwane.

Jan Kott „Jeszcze współczesny?...”

William Shakespeare

MIARKA ZA MIARKĘ

„Measure for measure”

W przekładzie Leona Ulricha uwspółcześnionym przez Jerzego Limona

Obsada:

VINCENTIO, ksiązę
Jacek Dżisiewicz

ANGELO, namiestnik książęcy
Zbigniew Stryj

ESKALUS, sędziwy pan
Andrzej Lipski

CLAUDIO, młody szlachcic
Andrzej Kroczyński

LUCJO, dziwak
Norbert Kaczorowski

STRÓŻ
Danuta Lewandowska

BRAT TOMASZ
Krzysztof Misiurkiewicz (gościnnie)

BRAT PIOTR
Robert Lubawy

ŁOKIEĆ, pacholek miejski
Krzysztof Urbanowicz

PIANKA; WALENTY
Marian Kierycz

POMPEJ, sługa PANI PRZESADNEJ
Marcin Kocela

BERNARDYN, rozwiązły więzień
Jacek Wojnicki

OBSKURYN, kat
Szymon Wiechoczek

WARIUSZ, szlachcic, przyjaciel Księcia
Aleksander Blitek

IZABELA, siostra Claudia
Aleksandra Gajewska

MARIANA, zaręczona z Angelem
Dagmara Ziaja

JULIA, ukochana Claudia
Beata Kotlarz

FRANCISZKA, mniszka
Dorota Rusek

PANI PRZESADNA, rajfura
Hanna Boratyńska

ROLAND
Aleksander Blitek

MIESZCZKA
Jolanta Niestrój-Malisz

MIESZCZKA
Joanna Falkowska

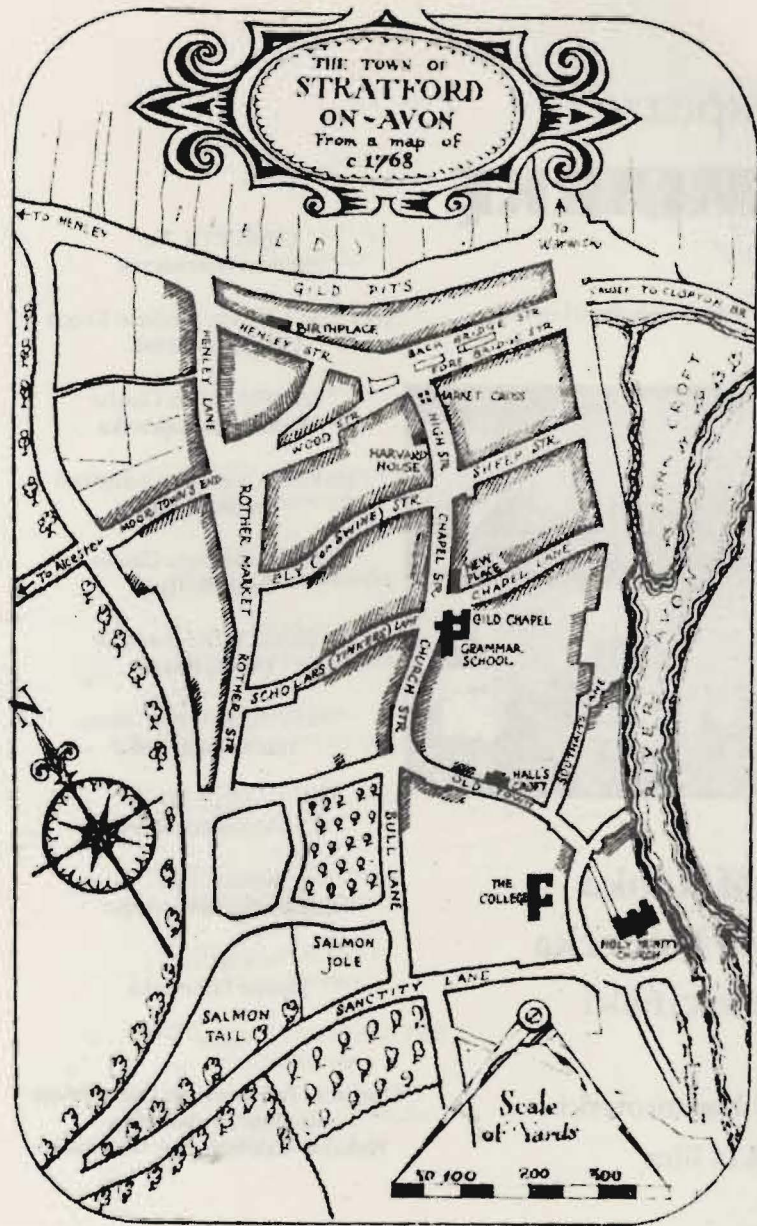
oraz

Słuchacze Państwowego Policealnego
Studium Zawodowego
Wokalno-Baletowego w Gliwicach

Reżyseria: Krzysztof Kopka
Scenografia: Ewa Beata Wodecka
Muzyka: Jerzy Chruściński

Asystent reżysera: Norbert Kaczorowski
Inspicjent, sufler: Edyta Bicz

PREMIERA: 28 STYCZNIA 2006r.

Pewnej nocy dręczyła kalifa Haruna ar-Raszida straszliwa bezsenność. Wezwał więc Masrura, a gdy ten się pojawił, rzekł mu kalif: „Przyprowadź mi czym prędzej Dżafara”. Maszur odszedł i przyprowadził go. Kiedy zaś Dżafar stanął przed kalifem, ów rzekł: „Dżafarze, nęka mnie tej nocy bezsenność, odpędza ode mnie sen, a ja nie wiem jak się jej pozbyć”. Rzekł Dżafar: „O Książę Wiernych, wszakże mędracy powiadają: Spojrzenie w zwierciadło, wstąpienie do łaźni i słuchanie śpiewu przepędzają zgrzyotę i niespokojne myśli”. Rzekł kalif: „Dżafarze, próbowałem już tego wszystkiego, lecz wcale nie oddaliło to ode mnie bezsenności! Przysięgam na moich przodków bez skazy:” Jeśli nie znajdziesz sposobu, aby uwolnić mnie od tej bezsenności, odrąbię ci głowę!”. Rzekł Dżafar: „O Książę Wiernych, a czy uczynisz tak jak ja tobie poradzę?” Zapytał kalif: „A co mi radzisz?” Dżafar odparł: „Wsiądź ze mną do łodzi. Popłyniemy w niej Tygrysem i pozwolimy zanieść się prądowi ku miejscu zwanemu Karn as – Sarat. Być może, usłyszymy coś, czego jeszcze nie słyszeliśmy, albo ujrzemy coś, czego jeszcze nie widzieliśmy. Powiadają bowiem:” „Zgrzyotę rozprasza jedna z trzech rzeczy: Albo człowiek zobaczy coś, czego nigdy nie widział, albo usłyszy coś czego nigdy nie słyszał, lub też stanie na ziemi, na którą do tej pory nie wstępował. Może przejażdżka ta sprawi, że pierzchnie od ciebie, o Książę Wiernych, bezsenność”.

Wówczas ar-Raszid wstał ze swego łóża i wraz z Dżafarem, i resztą towarzyszy opuścili komnatę. Wstąpili do przebieralni i każdy z nich wdział szaty kupieckie, po czym udali się nad Tygrys, a tam wsiadli do łodzi zdobionej złotem. Popłynęli z prądem rzeki i tak dotarli do miejsca, do którego mierzali...

„Księga tysiąca i jednej nocy”

Absolutyzm (monarchia absolutna)

Monarchia absolutna jest monarchią nieograniczoną, ani przez stany, ani przez papieża, ani przez prawa zwyczajowe, ani przez parlament, ani przez konstytucję. Monarcha uosabia i sprawuje niepodzielnie władzę polityczną, on sam jest instytucją władzy („Państwo to ja”, powiedział Ludwik XIV), a nie tylko reprezentantem państwa albo jego częścią, czyli podmiotem władzy. W monarchii absolutnej władza polityczna ma znaczenie podstawowe dla istnienia i jedności państwa. Państwo jest polem działania władzy, która dba o obowiązywanie określonych wartości w życiu społecznym, a także zapewnia stan pokoju i bezpieczeństwa publicznego. Wobec chrześcijańskiej (różnego wyznania) większości w społeczeństwie monarcha występuje jako „monarcha z łaski Bożej” chroniący „prawdziwą wiarę”. Wspierany jest w tym działaniu przez Kościół, wobec którego jednak pozostaje niezależny, a czasem nawet czyni się jego zwierzchnikiem (np. w Anglii). Monarchia absolutna nie oznacza jednak samowładztwa. Władca wprawdzie nie jest podległy prawom zwyczajowym lub ustanowionym przez jego poprzedników, lecz jest podległy prawom Bożym. Zakres władania nie jest zresztą bynajmniej nieograniczony, ponieważ jest nim objęta bardziej zbiorowość, lud jako całość, niż jednostki.

Anarchia

a) bezład polityczny, bezrząd, stan niewydolności, całkowitej nieskuteczności działania instytucji władzy państwowej spowodowany korupcją, brakiem właściwej organizacji, brakiem poparcia społecznego dla władzy, kryzysem ekonomicznym i społecznym.

b) anarchizm – utopijne, wynikające ze skrajnie indywidualistycznego pojmowania człowieka wyobrażenie porządku życia zbiorowego bez władzy państwowej, który istnieje na zasadzie całkowitej dobrowolności uczestnictwa, w imię wolności i uznania pełnej indywidualności każdej jednostki.

Demokracja

Dosłownie oznacza władzę ludu, ludowładztwo, według słynnej formuły Abrahama Lincolna „władzę ludu, dla ludu i przez lud”. Istotą demokracji jest więc uznanie ludu za podmiot uprawniony do podejmowania najważniejszych decyzji dotyczących wspólnoty politycznej. W demokracji bezpośredniej (np. w antycznej Grecji czy w niektórych kantonach Szwajcarii) decyzje te były podejmowane przez wszystkich obywateli zgromadzonych w jednym miejscu. Wielkość współczesnych państw i skomplikowany charakter problemów do rozwiązania spowodowały wykształcenie się mechanizmu, w wyniku którego lud wybiera swoich reprezentantów i to oni w imieniu ludu podejmują decyzję.

Liberalizm

Dla liberalizmu wolność jest podstawową wartością życia społecznego i dlatego porządek polityczny powinien być tak zorganizowany, aby mógł ją skutecznie chronić. Wolność liberalna pojmowana jest jako brak ograniczeń, przeszkód zewnętrznych dla działania zgodnego z własną wolą. Zdaniem liberałów źródłem jednego z głównych zagrożeń dla wolności jest nieograniczona władza polityczna, która w praktyce niezmiennie dąży do samowoli i maksymalnego rozszerzenia swojego zasięgu. Liberalizm uznaje pełną suwerenność jednostki i jej pierwszeństwo wobec wszelkich więzi. Stąd też w życiu społecznym liberalizm domaga się sprowadzenia religii i elementów tradycji narodowych do rangi prywatnych działań poszczególnych jednostek podejmowanych w wyniku indywidualnych decyzji. W sferze ekonomicznej liberalizm postuluje gospodarkę wolno-konkurencyjną opartą na własności prywatnej i wolnym rynku.

Totalitaryzm

Struktura polityczna, w której władza państwowa nie uznaje żadnej granicy swego działania i dowolnie ingeruje w życie społeczne i polityczne, a ideologia polityczna, na którą się powołuje, jest instrumentem mobilizacji i manipulowania społeczeństwem. Treść wiązana dziś z pojęciem totalitaryzmu odnosi się najczęściej do opisu faktycznego życia społecznego i sposobu sprawowania władzy w Niemczech hitlerowskich i Rosji Sowieckiej, w państwach, w których władza w sposób całkowity podporządkowała sobie społeczeństwo. Realia polityczne tych krajów ukazują najlepiej rozmiary i charakter instytucji tworzonych przez totalitarną władzę, a zwłaszcza:

- obowiązywanie jednej ideologii obejmującej zarówno życie publiczne, jak i prywatne,
- istnienie hierarchicznie zorganizowanej partii podporządkowującej sobie urzędy państwowe, na czele której stoi wódz,
- systematyczne stosowanie terroru wobec grup uznanych za przeciwników, – monopol środków przekazu,
- monopol władzy politycznej i militarnej,
- podporządkowanie gospodarki kontroli partii.

Państwo władzy i państwo prawa

Państwo władzy to państwo, którego zasadniczym elementem jest niezależna od społeczeństwa, górująca nad nim władza polityczna utrzymująca pokój i porządek społeczny. Stan pokoju i bezpieczeństwa nie jest bowiem stanem naturalnym, istniejącym w społeczeństwie od początku, lecz stanem wytworzonym właśnie dzięki władzy politycznej. Utrzymanie pokoju wewnętrznego jest podstawowym celem władzy państwowej, ponieważ jest warunkiem osiągnięcia wszelkich innych celów społecznie pożądanых. Państwo prawa, w którym rządzić ma prawo, a nie ludzie, jest nie tylko państwem praworządnym, ale państwem, w którym prawo neutralizuje konflikty, albo jest zespołem zasad, dzięki którym możliwe jest uniknięcie wszelkich przewidywalnych konfliktów. W pluralistycznym społeczeństwie, w którym rządzący są stale kontestowani, rządy musi pełnić prawo – czynnik bezosobowy, któremu wszyscy mogą się poddać bez poczucia zniewolenia, nie wyrzekając się własnej wolności. Państwo prawa opiera się na dwóch założeniach: że zachowania ludzkie są racjonalne i że życie społeczne jest racjonalne. Trzeba bowiem w państwie prawa założyć, że jednostka uzna zalety kompromisu społecznego i będzie respektować prawo, jeśli tylko będzie ono ustalone i podane do powszechnej wiadomości. Naruszenia prawa są traktowane jako coś wyjątkowego, jako działania nieracjonalne, wytłumaczalne tylko psychologicznie, wynikające z motywów czysto indywidualnych. Uznanie racjonalności postępowania jednostki wyraża się i w tym, że ograniczony jest zakres spraw uregulowanych odgórnie przez państwo, a ich większość pozostawia się do prywatnego uzgodnienia w drodze umów. Ograniczenie regulacji prawnych tylko do spraw koniecznie tego wymagających (zasada „dozwolone jest wszystko, czego prawo nie zabrania”) podyktowane jest dążeniem do tego, by prawo było trwałe i pewnie obowiązujące. Konkretnie elementy porządku państwa prawa zapewniające nadrzędność prawa chroniącemu wolność jednostki to: spisana konstytucja stanowiąca podstawę porządku prawnego, konstytucyjnie zagwarantowana wolność i równość obywateli, podział władzy, parlament pochodzący z demokratycznych wyborów, podporządkowanie administracji ustawie, niezawisłość sędziów, instytucje samorządowe, skarga konstytucyjna, ostateczność orzeczeń sądów konstytucyjnych.

Główny specjalista ds. administracji i zarządzania
Anna Winszyk

Kierownik Muzyczny
Marzena Mikuła-Drabek

Sekretarz Teatru / Asystent Dyrektora
Beata Dąbrowiecka

Organizacja pracy artystycznej
Krystyna Podleszczuk

Kierownik Techniczny
Joanna Puk

Biurowisko Marketingu i Promocji
Katarzyna Sikora, Małgorzata Kaszubska

Specjalista ds. reklamy
Dorota Kosturek

Pracownia krawiecka
Zenon Kapciak, Dorota Zeliszek

Pracownia fryzjersko-perukarska
Lidia Drobnik

Rekwizytornia
Beata Budzanowska, Beata Łojek

Garderobiani
Beata Żmigrodzka, Teresa Jasiocka

Pracownia elektryczno-akustyczna
Krzysztof Pająk, Jerzy Puk, Jan Miciak, Tomasz Felczak, Sławomir Kuchta

Pracownia stolarska
Jan Swonke

Prace ślusarskie
Czesław Guzy

Pracownia plastyczna
Bartłomiej Latoszek

Obsługa sceny
Adam Bisiak, Daniel Biedal, Zygmunt Owczarek, Marek Wróbel

W programie wykorzystano projekt
afisza autorstwa Ewy Beaty Wodeckiej

Redakcja programu
Beata Dąbrowiecka

W spektaklu wykorzystano
graffiti wykonane przez uczniów
Ogólnokształcącej Szkoły
Sztuk Pięknych w Zabrzu-Kończycach

Patroni medialni:

Przyjaciel Teatru:

Sponsorzy:

Patronat poligraficzny:

CENTRUM USŁUG DRUKARSKICH
HENRYK MILER

TEATR NOWY
PLAC TEATRALNY 1
41-800 ZABRZE
Tel. 032 271 32 56
Fax 032 271 15 08

Rezerwacja biletów:
DZIAŁ MARKETINGU
I PROMOCJI:
tel. 032 271 54 93
Kasa biletowa: 032 271 32 56 w. 220

www.teatrnowywzabrzu.art.pl

Druk:
Centrum Usług Drukarskich
Henryk Miler
Tel. 032 248 67 22

BEZPŁATNE

Lubię myśleć nie o tym, jak Shakespeare
w Londynie
Za dobrych czasów, dziś okrytych pleśnią,
Czarował czytelników miłosną swą pieśnią,
Burbage'a i Jonsona wykpiwał przy winie,

Jak szaleństwa stolicy wyśmiewał w komedii,
Jak Romea i Julii oplakiwał losy,
Jak Leara rozpaczliwie chwycił uchem głosy,
Jak Desdemony kreślił straszną śmierć w tragedii.

Wielkie to były czasy, lecz je precz odrzucił
I zamyślony, cichy, do Stratfordu wrócił,
Jego szedł uliczkami, wiedząc, że za chwilę

W starym kościele spocznie, pod głazem, w mogile.
O tym ja lubię myśleć Shakespeare
w Stratfordzie,
Jak róże ścina, jak rwie jabłka w swym ogrodzie.

Edmund Kerchever Chambers